

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Baconi Baronis de Verulamio, Vice-Comitis S.
Albani, Summi Angliæ Cancellarii, Opera omnia, Quæ
extant: Philosophica, Moralia, Politica, Historica ...**

Bacon, Francis

Francofurti ad Moenvm, 1665

Longavitas; & Brevitas Vitæ Animalibus. Historia. Ad Artic. 3.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10497643-5

7. Notandum est Ignem, & Calorem, per Accidens tantum desicate; proprium enim eorum Opus est, ut Spiritum & Humida attenuent, & dilatent; sequitur autem ex Accidente, ut partes reliqua se contrahant: sive ob Fugam Vacui tantum, sive ob aliud Motum simul: de quo nunc non est Sermo.

8. Ceterum est etiam Putrefactionem, non minus quam Arefactionem, à Spiritu innato originem ducere, sed longe alia via incedere, nam in Putrefactione Spiritus non emititur simpliciter, sed ex parte detenus, mita comminiscitur: atque etiam partes crassiores, non tam localiter contrahuntur, quam coēunt singulæ ad Homogenitatem.

Longevitas, & Brevitas Vitæ in Animalibus.

Historia.

Ad Artic. 3. Connexio.

DE Diurnitate, & Brevis & Vita in Animalibus, tenuis est Informatio quæ habet ipso test: Observatio negligens: Traditione fabulosa: In Cicuribus Vita degener corripit: in Sylvisticibus Injuria Cœli intercipit.

Neque quæ Concomitantia videri possint, hūc Informationi multum auxiliantur (*Moles Corporis; Tempus Gestationis in utero; Numerus Fetus; Tempus grandescendi; alia*) propterea quod complicata sunt ista, atque alias concurrunt, alias disjunguntur.

1. Hominis & Evum exterorum Animalium omnium superat (quantum Narratione aliqua certa constare potest) præter admodum paucorum. Atque Concomitantia in eo, satis aequaliter se habent; Statura & Magnitudo grandis; Gestatio in Utero novimbris: Fetus ut plurimum unicus; Pubes ad Annum decimum quartum: Grandescentia ad vigesimum.

2. Elephas, sive haud dubia, curriculum Humana Vite ordinarium transcendit: Gestatio autem in utero decennalis, fabulosa; Biennalis, aut saltem supra annuum, certa: At Molestengens, & Tempus grandescendi usque ad Annum tricessimum: Dentes Robore firmissimo: Neque etiam Observationem Hominum fugit, quod Sanguis Elephantiorum sit frigidissimus: Etas autem ducentesimum Annum nonnunquam complevit.

3. Leones vivaces habiti sunt, quod complures ex iis reperti sunt edentuli; Signo nonnihil fallaci; cum illud fieri possit ex Gravitate Anhelitus.

4. Vetus magnus Dormitor est; Animal pigrum, & iners, neque tamen Vivacitatis notatum: Illud autem signum brevis & evi, quod Gestatio eius in utero si festina admodum, vix ad quadragesima dies.

5. Vulpes multa se bene habere videntur ad Longevitatem: optime tecta est, Carnivora, & degit in Antris, neque tamen Vivacitatis notata: Certe est Generis Canini, quod Genus brevioris est vita.

6. Camelus longevus est; Animal macilentum, & nervosum; ita ut quinquaginta Annos ordinario, centum quandoque compleat.

7. Equi vita mediocris, vix quaeratur: sumum Annum attingit, Ordinarium autem curriculum, viginti Annorum est: Sed hanc Brevitatem vita fortasse Homini debet: Desunt enim iam nobis Equi Solis, qui in Paschis liberi, & leti degebant. Attamen crescit Equus usque ad sextum Annum, & generat in Senectute. Gestat etiam in utero Equidius, quam Femina, & in Gemellis rarius est. Asinus similis fere avi ut Equus: Mulus ueroque vivacior.

8. Cervorum vita celebratur vulgo ob Longitudinem; nequetamen Narratione aliqua certa: Nescio quid de Cervo Torquato, cooperata Torque ipsa pinguedine carnis, circumferunt. Eo minus crebatius est Longevitas in Cervo, quod quinto Anno perficitur; atque non multo post, Cornua (que annuatim decidunt, & renovantur) succedunt magis conjuncta fronte, & minus ramosa.

9. Canis brevis est avi, non extenditur Etas ultra Annum vicesimum; neque saepe attinet ad decimum quartum: Animal ex calidissimis; atque inequaliter vivens; cum, ut plurimum, aut vehementius moveat, aut dormiat. Etiam Multiparum est, & novem Septimanas gestat in utero.

10. Bos quoque, pro Magnitudine & Robore, admodum brevis est avi, quasi sexdecim Annorum; Maresque Feminis nonnihil vivaciores: Attamen unicum plerumque edit Partum, & gestat in utero circa sex Menses. Animal pigrum, & carnosum, & facile pingue scens, & Herbis solis pastum.

11. At Decennalis etas in Ovibus etiam rara est: licet sit Animal mediocris Magnitudinis, & optime teatum: atque quod mirum, cum minimum in illis reperiatur Bils: Capillitum habent omnium crassissimum: neque enim Pilus alicuius Animalis tam tortus est, quam Lana. Arietes anterius Annum non generant, atque habiles sunt ad generandum, usque ad octavum: Femelle parunt quamdiu vivunt. Morbosum Ovis Animal, nec Aries suis curriculum fere implet.

12. Capra etiam similis est Avi cum Ove, nec differt multum in ceteris: licet sit Animal magis agile, & earne paulo firmiore, eoque debuerit esse vivacius: attamen salacius est multo, eoque brevioris Avi.

13. Sues ad quindecim Annos quandoque vivunt, etiam ad viginti, cumque sint Carne, inter Animalia omnia, humidissima, tamen nihil videtur hoc proficere ad Longitudinem vite: De Apro aut Sue Silvestri, nol certi habetur.

14. Felis Etas est inter sextum Annum, & decimum: Agile Animal, & Spiritu acri, cuius Semen (ut refert Alianus) Femellam adurit: unde incredibilis opinio: Quod Felis concipit in Dolore, & parit cum Facilitate: vorax est in Cibis, quos potius deglutit, quam mandit.

15. Lopores, & Cuniculi vix ad septem Annos pervenient: Animalia Generativa, etiam Superficiantia: In hoc diffiria: quod Cuniculus sub terra vivit, Lopus in aperto: quodque Leporis Carnes ariores sint.

16. Aves mole corporis, Quadrupedibus longe sunt minores: Pusilla enim res est Aquila aut Cignus,

Cignus, pre Bove, aut Equo; item Struthio pra Elephanto.

17. Aves optime recte sunt: Pluma enim tempore, & incubitu presso ad Corpus, & Lanam, & Capillitiam excedit.

18. Aves, cum plures pariant, eos simul in Alvo non gestant, sed Ova excludunt per vices: unde liberalius sufficit Alimentum Foetui.

19. Aves parum, aut nibil Alimentia mandunt, ut integrum sepe reperiatur in gulis ipsorum. Attamen frangunt Fructuum Nuces, & Nucleum excerpunt. Existimantur autem esse Concoctionis fortis, & calida.

20. Motus Avium, dum volant; mixtus est, inter Motum Artuum, & Gestationem; Saluberissimum Exercitationis genus.

21. De Avium Generatione Aristoteles bene voravit, sed male ad alia Animalia traducit minus scilicet conferre Semen Maris ad Generationem; sed Activitatem potius indere, quam Materiam; unde etiam Ovafæcunda, & sterilia; in plurimis non dignoscuntur.

22. Aves quasi omnes, ad Magnitudinem suam justam perveniunt, primo Anno, aut paulo post: verum est, quoad Plumas in nullis; quoad Rostrum in aliis, Annos numerari; ad Magnitudinem autem Corporis, minime.

23. Aquila pro longæva habetur; Anni non numerantur: Etiam in Signum trahitur Longevitatis, quod Rostra removet, unde juvenescat: ex quo illud, Aquila Senectus. Attamen res fortasse ita se habet: ut Instauratio Aquilæ non mutet Rostrum, sed contra, Mutatio Rostrum instaurat Aquilam: Postquam enim Rostrum, ad unicatum suanum increverit, pascit Aquila cum difficultate.

24. Vultures etiam longævi perhibentur; adeo ut vitam fere ad centesimum Annum producant: Milvi quoque, atque adeo omnes Volucres Carnivora & Rapaces, diurnioris sunt ævi. De Accipitre autem, quia vitam degit degenerem, & servilem, ex usu humano, minus certum fieri possit iudicium, circa periodum ejus Vite naturalem: Attamen ex Domesticis, deprehensus est Accipiter, aliquando ad Annos triginta vixisse; ex Sylvæstribus, ad quadragesimam.

25. Corvus traditur esse similiter longævus, aliquando centenarius: Carnivora Avis, neque admodum frequens in Volatu: sed magis Sedenaria, & Carnibus admodum atris. At Cornix, cetera (praterquam Magnitudine, & Voce) similes, paulo minus diu vivit, sed tamen habetur ex Diuacibus.

26. Cygnus, pro certo, admodum longævus invenitur, & centesimum Annum haud raro superat: Avis optime plumata, Ichthyophaga, & perpetuo in Gestatione, idque in Aquis Currentibus.

27. Anser quoque ex longævis: licet Herba, & id genus Pablo nutritur; Maxime autem Sylvæstris: adeo ut in Proverbium apud Germanos sit, Magis senex quam Anser Nivalis.

28. Ciconiae longævae admodum esse debent, si verum esset, quod antiquitus notatum fuit:

Eas Thebas nunquam accessisse, quia urbs illa sepius capta esset: Id si cavitesset, aut plusquam unius scalæ memoriam habebant, aut Parentes pullos suos Historiam edocebat: verum omnia Fæbellis plena.

29. Nam de Phœnico tantum accrevit Fabula, ut obruatur, si qua in ea refut veritas. Illud autem, quod Admiratio erat, cum, magno aliarum Avium Comitatu, volantem semper visum, minus mirum, Cum hoc etiam in Vlula interdù volante, aut Psittaco e Cavea emisso, ubique certare detur.

30. Psittacus, pro certo, usque ad Sexaginta annos, cognitus est vivere apud nos, quotquot supra habuisset, cum huc esset transvectus. Avis Cibi quasi omnigeni, atque eriam mandens Cibos, atque mutantis subinde Rostrum; Aspera, & ferocula, Carnibus atris.

31. Pavo ad Viginti annos vivit; Oculos autem Argus non recipit ante Trimatum: Tardigrada Avis, Carnibus vero candidis.

32. Gallus gallinaceus, falax, pugnax, & brevis ævi: Alacris admodum Ales & Carnibus etiam albis.

33. Gallus Indicus, aut Turcicus (quem vocant) gallinacei ævum parum superat: Iracundus Ales, & Carnibus valde albis.

34. Palumbes sunt ex vivacioribus, ut quinqueagesimum Annum aliquando compleant: Aerius Ales, & in alto etiæ nidificans. sedens Columba vero, ac Turtures, vita breves, usque ad Annū octauum.

35. At Phasiani, & Perdices etiam decimum sextum Annum implere possunt. Aves numerosi Foetus, Carnibus autem paulo obscurioribus, quam Pulorum genus.

36. Fertur de Merula, quod sit ex Avibus minoribus, maximè longæva; Procax certe Avis, & vocalis.

37. Passer notatur esse ævi brevissimi: Id quod ad Salacitatem refertur in Maribus: At Carduelis corpore haud major, deprehensus est vivere ad Annos viginti.

38. De Struthionibus nihil certi habemus; qui domi nutriuntur, adeo infelices fuerunt, ut non deprehensi sunt diu vivere; De Ave Ibi constat tantum quod sit longæva: Anni non numerantur.

39. Piscium vita magis incerta est quam Terrestrium, quum sub Aquis degentes minus observentur: Non respirantes ipsis plurimi: unde Spiritus Vitalis magis conclusus est: Itaque licet refrigerium excipiunt per Branchias, haud tamen ita continua sit Refrigeratio, quam per Anhelitum.

40. In Aquis cum degant, à Desiccatione illa, & Deprædatione, qua sit per Aerem ambientem, immunes sunt; Neque tamen dubium est, quin Aqua ambiens, atque intra poros Corporis penetrans, & recepta, plus noceat ad Vitam quam aer.

41. Sanguinis perhibentur esse minus tepidi; Suntque nonnulli ipsorum voracissimi, etiam Speciei propria: Caro autem ipsorum mollior est quam Terrestrium, & minus tenax. Attamen pinguis sunt majorem in modum, ut ex Balænis infinita extraheatur Quantitas Olei.

42. Delphini traduntur vivere Annos circa triginta; capio Experimentum in aliquibus à Cauda præcisa; Grandescunt autem ad Annos decem.

43. Mirum est, quod referunt de Piscibus, quod Estate, post annos nonnullos, plurimum attenuantur Corpore, manente Cauda, & Capite, in Magnitudine priore.

44. Deprehensa sunt aliquando, in Piscinis Cæsarianis, Murænae vixisse ad Annū sexagesimum, Certe reddita sunt longo usq[ue] tam familiares, ut Crassus Orator unam ex illis deficeret.

45. Lucius, ex Piscibus *Aqua dulcis*, longissime vivere reperitur; ad Annū quandoque quadragesimum: Piscis vorax, & Carnibus siccioribus, & firmioribus.

46. At Carpio, Abramus, Tinca, Anguilla, & bujusmodi, non putantur vivere ultra Annos decem.

47. Salmones cito grandescunt, brevi vivunt; Quoletiam faciunt Trutæ; At Percat ardore crescit, & vivit diutius.

48. Vasta illa moles Balænarum, & Orcarum, quamdiu Spiritu regatur, nil certi habemus; Neque eum de Phocis, aut Porcis Marinis, & aliis Piscibus innumeris.

49. Crocodili peribentur esse admodum vivaces, atque grandescendi Periodum itidem habere insignem; adeo ut hos solos ex Animalibus perpetuo, dum vivunt, grandescere Opinorit. Animal est Oviparum, vorax, & sevum, & optime rectum contra Aquas. At ae reliquo Testaceo generem nihil certi, quod ad Vitam ipsorum attinet.

Observationes majores.

Nonnam aliquam longevitatis, & Brevitatis vita in Animalibus, invenire difficile est, proper Observationum negligentiam, & Causalium Complicationem: Pauca notabimus.

1. Inveniuntur plures ex Avibus Longeve, quam ex Quadrupedibus; (sicut *Aquila*, *Sultur*, *Milvus*, *Pelicanus*, *Cornix*, *Cygnus*, *Anser*, *Ciconia*, *Grus*, *Ibis*, *Psittacus*, *Palumbus*, &c.) licet intra Annū perficiantur, & minoris sint Molis. Tegumentum certe ipsum *Avium*, contra Intemperies Cæli, optimum est: cumque in Aere libero plerumque degant, similes sunt Habitatoribus Montium puriorum, qui longevi sunt. Etiam Motus ipsarum: qui (ut alibi dictum est) mixtus est ex Gestatione, atque Motu Artuum, minus frigat, aut concutit, & magis salubris est: Neque in utero Matrum, Compressionem, aut Penitiam Alimenti patiuntur Initia Volatilium; quia Ova per vices excluduntur: Maxime vero omnium illud in causa esse arbitramur: Quod fiant Aves, magis ex Substantia Matri, quam Patri, unde Spiritum nanciscuntur minus acrem, & incensum.

2. Poni posse, Animalia, quæ creantur magis ex Substantia Matri, quam Patri, esse longeviora, quemadmodum Aves, ut dictum est: Etiam, quæ longiore tempore gestantur in Alvo, plus habere ex Substantia Matri, minus è Semina Patri; ac proinde diuturnioris Ævi esse. adeo ut existimemus etiam inter Ho-

mines, (quod in aliquibus notavimus) eos qui similiores sunt Matribus, diutius vivere; Nec non Liberos Senum, quæ ex uxoribus Adolescentulus progignuntur, modo fuerint Patres sani, & non morbi.

3. Initia Rerum, & injuriæ, & auxilio maxime subiciuntur: Itaque minorem Comprehensionem, & liberaliorem Alimentationem Fetus in Utero, ad Longevitatem multum conferre par est: Id sit, aut cum exeat Fetus per vices, ut in Avibus; aut cum pariuntur unici, ut in Animalibus uniparis.

4. At Tempus longius Gestationis in utero, tripliciter facit ad Longitudinem vita. Primo, quod plus habet Fetus ex Substantia Matri, ut dictum est: Deinde, quod prodit confirmator: Postremo, quod Aeris vim prædatoriam tardius experitur. Quinetiam denotat, Periodos ipsius Natura per maiores fieri Circulos Atque licet, & Boves, & Oves, qui in Utero manent circiter sex Menses brevioris sint Ævi, tamen id ex aliis causis ortum haberet.

5. Comeflores Graminis & Herba simplicis brevis sunt Ævi; longioris autem Animaliacar. novora, aut etiam Seminum, & Fructum, Comeflores, sicut Aves: Nam etiam *Cervi*, qui longevi sunt, quasi dimidium Pabuli (ut vulgo loquuntur) supra caput petunt; *Anser* autem, præter *Gramen*, etiam aliquid invenit ex *Aquis*, quod juvet.

6. Integumentum Corporis ad Longevitatem multum conferre arbitramur: Aeris enim Inequalitates (qua miris modis corpus labefactant, & subruunt) propulsat, & longius areet; Id quod in Avibus præcipue viget; At quod Oves, licet bene recte sint, parum vivant; id Morbis, (qui illud Animalobsidient) atque simplici Esu Graminis, imputandum est.

7. Spirituum Sedes principalis proculdubio est in Capite; atque licet ad Animalia Spiritus tantum, hoc vulgo referatur, tamen illud ipsum ad omnia pertinet: Neque illud dubium, quod Spiritus maximè Corpus lambunt, & consumunt, adeo ut aut major Copia ipsorum, aut major Incensio & Acrimoniam, plurimum Vitam abbreviet: Itaque existimamus magnam causam Longevitatis in Avibus esse, quod pro Mole Corpus Capita habeant tam minuta, adeo ut etiam Homines qui valde magnum habent Cranium, minus diu vivere existimemus.

8. Gestationem (in prius notavimus) omnne aliud genus Motus, ad Longitudinem vitæ superare arbitramur: Gestantur autem Aves Aquatiles, ut *Cygnus*: atque Aves omnes in Volatu, sed cum Artuum Motu subinde contentio: & Piscis: de quorum vita Longitudine param certi sumus.

9. Quæ longiore tempore perficiuntur (non loquendo de Grandescens fola, sed de aliis Grandibus ad Maturitatem: sicut *Homo* primo emitit Dentes, deinde Pubem, deinde Barbam, &c.) longeviora sunt: Indicat enim Periodos confidet majora Circulos.

10. Animalia mitiora longeva non sunt, ut *Ovis*, *Columba*: Etis enim complurium Functionum in Corpore veluti *Cos* est, & *Stimulus*.

II. An-

11. *Animalia*, quorum Carnes sunt paucum atiores, longioris sunt vita, quam quae Carnibus sunt candidis; Indicat enim Sucus Corporis, magis firmum, & minus dissimilabilem.

12. In omni Corruptibili, Quantitas ipsa multum facit ad Conservationem Integri: Etenim Iugis magnus longiore tempore extinguitur; Aqua Portio parva citius evaporat, Truncus non tam cito arescit, quam Vimen: Itaque generaliter (in Species dico, non in Individuis) qua Mole gradiuora sunt *Animalia*, pulsilli sunt longevora: nisi aliqua alia Causa potens Rem impedit.

ALIMENTATIO

& Via Alimentandi.

Historia.

Ad Artic. 4.

1. **A**limentum erga Alimentatum debet esse Naturae inferioris, & simplicioris substantia: Plantæ ex Terra & Aquâ nutritur; Animalia ex Plantis; Homines ex Animalibus: Sunt & Animalia Carnivora, atque Homo ipse Plantas sumit in partem Alimenti: Homo vero, & Carnivora Animalia, ex Plantis solis agre nutritur; possunt fortasse ex Frustris, & feminis Ignocetis, multo uero nutriti, sed Folis Plantarum, aut Herbarum, minime; ut Ordo Folianorum Experimentum comprobavit.

2. At nimis Proximitas, aut Consuetudinis Alimenti erga Alimentatum, non succedit: Etenim Animalia, qua Herbis vescuntur, Carnes non tangunt: Etiam ex Carnivoris Animalibus, pauca Carnes proprie Specie sapient: Homines vero, qui Anthropophagifuerunt, ordinariotamen Humanis Carnibus non vescabantur; sed aut ex Utrione in Inimicos, aut pravis Consuetudinibus in illud desiderium lapsi sunt: At Arvum, Grano ex ipso proveniente, feliciter non seritur: neque in Infusione, Surculus aut Virgulum in proprium Truncum immitti solet.

3. Quo Alimentum melius est preparatum, & paulo proprius accedit ad Substantiam Alimentari, eo Plantæ feriores sunt, & Animalia Habitum sunt pinguiora: Neque enim Virgulum aut Surculus, in Terram immisus, tam bene pascitur, quam si idem immittatur in Truncum, cum natura sua bene consentientem, ubi invenit Alimentum digestum, & preparatum: Neque etiam (ut tradunt) Semen Cepæ, aut similem, in Terram immisum, tam magnum producit Plantam, quam si Semen in aliâ Cepam indatur, Infusione quadam in Radicem, & Subterranea: Quinetiam nuper inventum est, Virgulta Arborum Sylvestrium veluti Vlmi, Quercus, Fraxim, & similem, in Truncos insita, longe majora proferre Folia, quam qua sine Infusione proveniunt: Etiam Homines Carnibus crudis, non tam bene pascuntur, quam Ignem passi.

4. Animalia per Os nutritur: Plantæ per Radices: Fæcū Animalium Vtero per Umbilicum: Aves, ad parum temporis, ex Vi-

telus Ovorum suorum: quorum nonnulla pars, etiam postquam exclusæ sunt, in gulis earum inventur.

5. Omne Alimentum moveat maxime à Centro ad Circumferentiam, sive ab Intra ad Extra; Attamen notandum est, Arbores & Plantas potius per Cortices, & Extima, quam per Medullas, & Intima, nutriti: Etenim si circum circa decorticata fuerint, licet ad Spacium parvum, non vivunt amplius: Atque Sanguis in Venis Animalium, non minus Carnes sub illis sitas nutrit, quam supra illas.

6. In omni Alimentatione duplex est Actio, Extrusio, & Attractio; Quarum prima à Punctione interiore, altera ab exteriori procedit.

7. Vegetabilia assimilant Alimenta sua simpli- citer, absque Excretione: Etenim Gummi, & Lachrymae potius Exuberantia, quam Excretiones sunt: Tuberæ autem Morbi potius: At Animalium Substantia magis sui similis est perceptiva; Itaque cum Fastidio conjuncta est, & inutilia rejicit, Vt illa assimilat.

8. Mirum est de Pediculis Fructuum: quod omne Alimentum, quod tantos quandoque producit Fructus, per tam angusta Collula transire cogitur: Fructus enim in unquam Truncu inheret absque Pediculo aliquo.

9. Notandum Semina Animalium Nutriti- nem non excipere, nisi recentia: At Semina Plantarum manent alimentabilia ad longum Tempus: Attamen Virgula non germinant, nisi indantur recentia: neque Radices ipsa longius vegetant, nisi sint Terra cooperata.

10. In Animalibus Gradus sunt Nourimenti pro Estate: Fœtui in utero sufficit Succus maternus: A Nativitate Lac: postea Cibi, & Potus: Atque sub Senectute crassiores ferè Cibi, & sapidiores placent.

[Mandatum.] Præcipue omnium ad Inquisi- tionem præsentem facit, diligenter, & attente in- dagare: utrum non possit fieri Nutritio ab extra; aut saltem non per Os? Certe Balnea ex Lacâ exhibentur in Marais, & Emaciationibus: neque desunt ex Medicis, qui existimant Alimentationem nonnullam fieri posse per Clysteria: omnino huic rei incumbendum: si enim Nutritio fieri possit, aut per Extra, aut alias quam per Stomachum, tum verò Debilitas Concoctionis, qua ingruit in Senibus, illis auxiliis compensari possit, & tanquam in Integrum restitui.

LONGEVITAS

& Brevitas vitæ in Homine.

HISTORIA.

Ad Artic. 5. 6. 7. 8. 9. & II.

1. **A**nte Diluvium, plura Centenaria Annorum vixisse Homines, refert sacra Scriptura: Nemotamen Patrum millesimum annum complevit. Neque haec Vita Diurna, Gratia aut Lineæ Sanctæ, attribui possit: cum recenseantur, ante Diluvium, Patrum Generationes undecim: at Filiorum Adami per Cain tantum Genera-